POLITECHNIKA ŁÓDZKA

Wydział Fizyki Technicznej, Informatyki i Matematyki Stosowanej

Kierunek: Informatyka

Przedmiot: Systemy wbudowane

Dokumentacja gry zręcznościowej Procesja ^{TM} LPC1343 + Expansion Board

lider: mgr Filip Turoboś

Nr albumu: 210344 / 801147

Jan Filipowicz

Nr albumu: 203875

Krzysztof Wierzbicki

Nr albumu: 210347

Spis treści

Sp	ois tr	eści	2
1	Pod	sumowanie i technikalia	4
	1.1	Skład zespołu	4
	1.2	Sprzęt	4
	1.3	Wykorzystane funkcjonalności i ich autorzy	4
		1.3.1 Dokumentacja, analiza FMEA i inne uwagi	5
		1.3.2 Procentowy udział poszczególnych członków zespołu w two-	
		rzeniu końcowej wersji projektu	5
2	Skr	ótowy opis działania programu	6
3	Algo	orytm gry	6
4	Fun	kcjonalności	7
	4.1	Timer	7
	4.2	GPIO	8
	4.3	PCA9532	8
	4.4	ADC	9
		4.4.1 Algorytm sukcesywnej aproksymacji ADC [2] $\ \ldots \ \ldots$	10
	4.5	SSP/SPI	10
	4.6	$I^2C\ \dots$	11
	4.7	Wyświetlacz siedmiosegmentowy	11
	4.8	Wyświetlacz LCD	13
	4.9	Przerwania (Interrupts)	13
	4.10	Głośnik (GPIO) – Melodia	13
	4.11	Akcelerometr	14
	4.12	Czujnik Światła	14

5	Ana	aliza FMEA	14
	5.1	Uszkodzenie wyświetlacza LCD	14
	5.2	Uszkodzenie akcelerometru	14
		5.2.1 Rozpoznanie	14
		5.2.2 Reakcja	15
	5.3	Uszkodzenie joysticka	15
		5.3.1 Rozpoznanie	15
		5.3.2 Reakcja	16
	5.4	Uszkodzenie wyświetlacza 7segmentowego	16
6	Wy	korzystane noty katalogowe, dokumentacja i literatura	16
Bi	bliog	grafia	16

1 Podsumowanie i technikalia

1.1 Skład zespołu

Funkcja:	Imię i nazwisko:	Nr albumu:		
lider	Filip Turoboś	210344, 801147		
członek	Jan Filipowicz	203875		
członek	Krzysztof Wierzbicki	210347		

1.2 Sprzęt

Na potrzeby projektu nie wykonywano żadnego własnego sprzętu. Do projektu wykorzystano LPC1343 i Expansion Board.

1.3 Wykorzystane funkcjonalności i ich autorzy

Timer; Krzysztof Wierzbicki
 GPIO; Jan Filipowicz
 ADC; Turoboś Filip

• SPI/SSP; Jan Filipowicz

• I²C; Krzysztof Wierzbicki

• Wyświetlacz siedmiosegmentowy; Turoboś Filip

• Wyświetlacz LCD; Krzysztof Wierzbicki

• Przerwania; Krzysztof Wierzbicki

• DAC; Jan Filipowicz

• Akcelerometr; Krzysztof Wierzbicki

• Czujnik światła; Turoboś Filip

1.3.1 Dokumentacja, analiza FMEA i inne uwagi

Algorytm Gry: Jan Filipowicz; Analiza FMEA: Cały zespół; Skład i opracowanie całości dokumentu: Filip Turoboś;

W naszym odczuciu praca w zespole została rozłożona stosunkowo równomiernie. Nad niemal każdą z funkcjonalności i ich opisem pracowaliśmy całym zespołem.

1.3.2 Procentowy udział poszczególnych członków zespołu w tworzeniu końcowej wersji projektu

Imię i nazwisko:	Procentowy udział:		
Filip Turoboś	33%		
Jan Filipowicz	33%		
Krzysztof Wierzbicki	34%		

2 Skrótowy opis działania programu

Podczas gry w Procesja^{TM} gracz manewruje przy pomocy joysticka i/lub akcelerometru białą łamaną symbolizującą procesję i stara się poruszać nią w taki sposób, aby:

- nie przecinać tworzonej przez siebie łamanej;
- zbierać pojawiające się na planszy kropki symbolizujące zbłąkane owieczki.

W przypadku gdy gracz najedzie łamaną na pulsującą kropkę, całość procesji zostaje przedłużona. Radując się z ilości zgromadzonych wiernych możemy odgrywać pieśń religijną "Barka".

3 Algorytm gry

Gra działa na zasadzie popularnej gry Snake – procesja porusza poprzez usunięcie ostatniej kropki (ostatniego segmentu symbolizującego wiernego) i dodaniu kropki symbolizującej proboszcza na początku procesji. Rozpoczęcie gry polega na zainicjalizowaniu pięciu kropek tworzących procesję na środku poziomu (poziom ma wymiary 32×21 punktów) oraz utworzeniu kropki wiernego w losowym miejscu na planszy.

Procesja porusza się ruchem jednostajnym w ostatnim wskazanym przez gracza kierunku (początkowo w górę). Pochód może przechodzić przez ścianki poziomu, kontynuuje on wówczas swój ruch po przeciwnej stronie ekranu (poziom jest de facto homeomorficzny z torusem). Przy każdym ruchu procesji obliczana jest odległość proboszcza (początku procesji) od zbłąkanej owieczki, która mruga. Gdy odległość ta wynosi nie więcej niż TOLERANCE (zmienna oznaczająca precyzję wymaganą od gracza, domyślnie ma wartość zero) wierny dołącza do pochodu, wydłużając długość procesji o jeden. Fakt ten sygnalizowany jest błyśnięciem diodami LED. Ponadto w losowym miejscu pojawia się nowa zbłądana owieczka. Jeżeli czoło pochodu zderzy się z jego cześcia (lub zostanie zakryty czujnik światła) to gra

się restartuje, wracając do stanu początkowego.

4 Funkcjonalności

4.1 Timer

Układ, który dekrementuje lub inkrementuje wartość jednego ze swoich rejestrów w zależności od częstotliwości otrzymywanego sygnału nazywamy **timerem**. Każdy timer jest wyposażony w dwa podstawowe rejestry – licznik timera i rejestr kontroli timera. W przypadku płytki LPC 1343 timer jest dodatkowo wyposażony w preskaler. Zwiększenie licznika timera (TC) – $timer\ counter$ następuje po spełnieniu następujących warunków:

- Wartość rejestru preskalera (PR) jest ustawiona na pewną wartość $K \in \mathbb{N}_0$ domyślnie K = 0;
- 32-bitowy licznik preskalera (PC) osiągnie wartość K+1;

Po inkrementacji (TC) następuje wyzerowanie licznika preskalera.

Aby uruchomić timer należy:

• uruchomić przesyłanie sygnału zegarowego do 32-bitowego timera o numerze zero (CT32B0) [1]:

```
LPC SYSCON->SYSAHBCLKCTRL |= (1<<9);
```

- wybrać pin 5 z portu 1 do odbierania sygnału z wejścia input 0 CT32B0;
- ustawiamy wejście sygnału z match registrów 0 2 porty 1.6, 1.7, 0.1;
- w match registrze timera ustawiamy interwał;
- w match control registrze TMR32B0MCR ustawiamy 0b11 wyślij przerwanie i zresetuj jeżeli MR0 (zgodnie ze stroną 287 [1]);
- właczamy przerwania.

4.2 GPIO

Skrót (*GPIO*) oznacza *General purpose input/output*, czyli **interfejs wejścia** /wyjścia ogólnego przeznaczenia. Przy pomocy (*GPIO*) obsługiwany jest joystick, w który wyposażona jest płytka. Służy on do poruszania się instancją obiektu typu waż, umożliwiając tym samym granie w grę.

Aby używać joysticka musimy najpierw ustalić rolę odpowiednich pinów na *INPUT*. W naszym przypadku stosowane jest port nr 2 i piny od 0 do 4, odpowiadających za poszczególne kierunki (odpowiednio centrum/dół/prawo/góra/lewo).

Posuszanie procesją polega na sprawdzaniu stanów poszczególnych pinów. Przykładowo, gdy ostatnio odczytany stan wysoki wystąpił na pinie nr 2, nasz wąż zacznie poruszać się w prawo (o ile jest to możliwe, tj. nie poruszał się uprzednio w lewo). Jeżeli nie jest odczytywany obecnie stan wysoki na żadnym z pinów, to wąż kontynuuje poruszanie się w ostatnio wybranym kierunku. W przypadku, gdy odczytany ruch jest przeciwny do obecnego, sygnał odebrany z (*GPIO*) zostanie zignorowany.

4.3 PCA9532

Diody przez ekspander nie wymagają inicjalizacji. Ich użycie sprowadza się do:

- Ustalenia, które diody mają zostać włączone;
- Przez I2C pod adres (0x60 << 1) wysyłamy bajt kontrolny, którego 4 dolne bity oznaczają adres pierwszego rejestru, do którego chcemy zapisać informacje - 0x06. Piąty bit oznacza flagę inkrementacji, dzięki której podany przez nas adres jest zwiększany o 1 przy każdym kolejnym przesłanym bajcie. Istotne jest to, by trzy górne bity były zerami [4];
- Pod ten sam adres przesłania 32 bitów informacji do ekspandera, gdzie na każdą diodę przypadają dwa bity informacji, określające stan, w którym ma się znaleźć. Możliwe są cztery stany [4] – ON, OFF, Blink 1 i Blink2 (korzystamy jedynie z pierwszych dwóch).

W przypadku naszego programu diody LED zapalają się sześciokrotnie, gdy do procesji dołączy kolejny wierny (kolory pojawiają się naprzemiennie).

4.4 ADC

Analog-Digital Converter, czyli Konwerter analogowo-cyfrowy (ADC) jest przetwornikiem pozwalającym na zmianę zewnętrznego sygnału analogowego (w naszym przypadku napięcia) na ciąg 10 bitów. ADC na stosowanym przez nas mikrokontrolerze używa algorytmu sukcesywnej aproksymacji, którego krótki opis załączony zostanie w podrozdziale Algorytm sukcesywnej aproksymacji w ADC.

Przy pomocy ADC gracz jest w stanie kontrolować prędkość poruszanej przez siebie procesji. Precyzyjnie, jeden krok procesji zajmuje

new_snek_speed =
$$\left(\left| \frac{4000}{\text{ADCread}(0)} \right| + 20 \right) ms$$
.

Do odczytu wartości z ADC stosowana jest funkcja ADCread(0), która odczytuje wartość napięcia na zerowym pinie. Odczytywane przez nas wartości z ADC są liczbami całkowitymi z przedziału [39; 1023]. Dzięki temu nigdy nie dochodzi do dzielenia przez zerową wartość. Funkcja odczytująca wartość wywoływana jest przy każdym obrocie głównej pętli programu. Dzięki temu wartość prędkość procesji jest dostosowywana na bieżąco do aktualnego napięcia na zerowym pinie ADC, które kontroluje użytkownik przy pomocy pokrętła A22K. Zgodnie z [1] napięcie to mieści się w zakresie od 0 do 3.6 V. Inicjalizacja konwertera analogowo-cyfrowego przebiega w następujący sposób:

1. Zerujemy bit odpowiadający za odłączenie od zasilania bloku konwertera:

2. Uruchamiamy zegar AHB dla bloku ADC

3. ...nie rozumiem.

4.4.1 Algorytm sukcesywnej aproksymacji ADC [2]

Algorytm sukcesywnej aproksymacji jest w istocie sprzętową wersją przeszukiwania binarnego. Rejestr SAR (Successive Approximation Register), do którego zapisywana bedzie odczytana z konwertera wartość jest pierwotnie zainicjalizowany samymi zerami, zaś najbardziej znaczący bit jest przestawiany na wartość 1. Następnie wartość rejestru jest konwertowana na sygnał analogowy, po czym komparator porównuje napięcie wejściowe z konwertera z napięciem odpowiadającym ciągowi bitów z rejestru SAR. Jeżeli napięcie wejściowe w konwerterze (czyli sygnał otrzymywany dzięki ustawieniu pokrętła na odpowiedniej pozycji) przekracza wartość napięcia wygenerowanego na podstawie rejestru – bit wiodący pozostaje w stanie 1, w przeciwnym razie przypisana zostaje mu wartość 0. Następnie analogiczne postępowanie zostaje przeprowadzane dla sukcesywnego bitu. Procedura powtarzana jest dziesięciokrotnie, do zapełnienia całego rejestru.

4.5 SSP/SPI

Serial Peripheral Interface / Synchronous Serial Port, szeregowy interfejs SSP jest używany, by komunikować się z wyświetlaczami. W tym przypadku używamy protokołu SPI. Komunikacja przebiega synchronicznie poprzez trzy równoległe linie. Są nimi

- MOSI Master Input Slave Output pozwala na wysyłanie danych do zewnętrznego układu (w naszym wypadku wyświetlaczy);
- MISO Master Output Slave Input służy do pobierania danych z układu zewnętrznego;
- SCLK Serial CLocK zegar taktujący precyzyjniej sygnał zegarowy.
- SSEL Slave SELect służy do ustalenia które urządzenie jest slave.

Najpierw podłączamy zegar systemowy do SSP (przez szynę AHB) w następujący sposób [1]:

```
LPC_SYSCON->PRESETCTRL |= (0x1<<0); // zaprzestań resetowania SSP
LPC_SYSCON->SYSAHBCLKCTRL |= (1<<11); // włącz zegar dla SSP
```

Dalej, ustawiany jest dzielnik częstotliwości zegara na 2:

```
LPC_SYSCON->SSPCLKDIV = 0x02; //dzielnik zegara peryferalnego
```

Następnie w rejestrach kontroli wejścia/wyjścia ustawiamy linie MISO i MOSI na port 0, piny 8 i 9

```
LPC_IOCON->PIOO_8 |= 0x01; // MISO
LPC_IOCON->PIOO_9 |= 0x01; // MOSI
```

Następnie ustawiamy linię SCKL - wartość 1 na porcie 2 pin 11 Kolejnym krokiem jest ustawienie głównej płytki jako master -2 bit portu 0 GPIO jest wybierany jako wyjście i ustawiany jest na nim stan wysoki.

ustawieniu prędkości transmisji oraz jej kierunku (MSB albo LSB) następuje transmisja danych, która następuje dwukierunkowo – dane są jednocześnie wysyłane i odbierane zgodnie z sygnałem zegara po jednum bicie, w ten sposób pomiedzy rejestrami przesuwnymi mastera i slave następuje wymiana danych.

4.6 I^2C

Także działa przez interfejs SSP.

4.7 Wyświetlacz siedmiosegmentowy

W zaprojektowanej grze wyświetlacz siedmiosegmentowy służy jako element dekoracyjny i nie ma wpływu na rozgrywkę. Przez cały czas trwania rozgrywki wyświetla on kolejne litery napisu.

1. Inicjalizacja wyświetlacza siedmiosegmentowego polega na ustawieniu kierunku w pierwszym porcie GPIO. Na 11 bicie ustawiana jest wartość 1, co oznacza kierunek wyjściowy

```
LPC_GPIO1 -> DIR \mid = (0x1 << 11);
```

a następnie ustawienie na tym bicie wartości 1, przy czym tak zainicjalizowany wyświetlacz nie wyświetla jeszcze żadnego znaku.

```
GPIOShadowPort1 |= (1<<11);</pre>
```

2. Deklarujemy wartość zmiennej letters_speed, która opisywać będzie co ile iteracji głównej pętli programu nastąpi zmiana wyświetlanego znaku (poprzedzona jednoiteracyjną przerwą):

```
const uint8_t letters_speed = 10;
```

Tablica znaków do wyświetlania przez wyświetlacz siedmiosegmentowy ma następującą deklarację:

```
const uint8 t letters[] = "NO STEP ON SNECC ";
```

- 3. W pojedynczej iteracji głównej pętli programu wykonujemy następujące kroki:
- 3.1 Upewniamy się, że zmienna kontrolująca wartość wyświetlanej litery letters_state nie przekroczy wartości **sizeof**(letters)·letters_speed.

```
letters state %= letters size * letters speed;
```

3.2 Wybieramy instrukcją warunkową czy obecnie wyświetlany jest znak z tablicy letters, czy też następuje przerwa, która czyni napis czytelniejszym dla użytkownika. Zestaw stosowanych w programie znaków pozwala wyświetlić każdy z nich na wyświetlaczu siedmiosegmentowym. Zero przekazywane jako drugi argument funkcji sprawia, że nie wchodzimy w tryb surowego przesyłu danych (tryb w którym korzystamy z funkcji led7seg_setChar sprawia, że litery odczytywane są jako znaki ASCII):

```
led7seg_setChar(letters_state % letters_speed ?
letters[letters state / letters speed] : ' ', FALSE);
```

Funkcja ta przy pomocy metody SSPSend przekazuje stablicowane ośmiobitowe wartości całkowite odpowiadające poszczególnym wyświetlanym znakom. Przykładowo, wartością odpowiadającą literze 'S' jest 0x12. Przed przesłaniem przez SSP jakichkolwiek danych musimy jednak zmienić wartość jedenastego bitu pierwszego portu GPIO na 0.

GPIOShadowPort1 &= ~(1<<bitPosi);</pre>

Po zakończeniu przesyłania zmiennej zostaje on ponownie przywrócony do stanu 1 tak samo jak przy inicjalizacji.

3.3 Zwiększamy wartość letters_state o jeden.

letters_state++;

4.8 Wyświetlacz LCD

4.9 Przerwania (Interrupts)

4.10 Głośnik (GPIO) – Melodia

Aby zainicjalizować głośniczek ustawiamy kierunek

LPC GPIO1->DATA $\mid$ = (0x1<<2)

4.11 Akcelerometr

4.12 Czujnik Światła

5 Analiza FMEA

Możliwa awaria	Prawdopodobieństwo	Reakcja	Istotność	Iloczyn
Uszkodzenie wyświetlacza LCD	Niewielkie 0.05	Nie	Krytyczna 10	0.5
Uszkodzenie czujnika światła	Małe 0.08	Nie	Krytyczna 10	0.8
Uszkodzenie joysticka	Średnie 0.2	Tak	Wysoka 8	1.6
Uszkodzenie akcelerometru	Średnie 0.3	Tak	Średnia 6	1.8
Uszkodzenie wyświetlacza 7segmentowego	Znikome 0.01	Nie	Zerowa 0.1	0.001

5.1 Uszkodzenie wyświetlacza LCD

Możliwe uszkodzenie wyświetlacza LCD spowoduje całkowitą niegrywalność. Nawet jeżeli możliwa byłaby autodiagnostyka tego przypadku, uznano że urządzenie miałoby nikłe szanse na sensowną reakcję na wypadek tego typu awarii.

5.2 Uszkodzenie akcelerometru

Uszkodzenie akcelerometru może powodować błędy w zachowaniu się procesji – mianowicie mogłoby sprawić, że kierunek poruszania się procesji zostanie ustalony i niezależnie od wykonywanych przez gracza manewrów gra nieprzerwanie próbować będzie odczytać wskazania akcelerometra i poruszać procesją zgodnie z tymi odczytami.

5.2.1 Rozpoznanie

Przy uruchomieniu zakładamy, że płytka jest ustawiona w pozycji horyzontalnej na płaskiej powierzchni i oddziałuje na nią wektor przyspieszenia grawitacyjnego 1g skierowany pionowo w dół, tj. o współrzędnych (0,0,-1). Następnie obliczany jest

kwadrat długości obecnie odczytanego przez akcelerometr wektora przyspiesznia. Jeżeli wartość normy odczytanego wektora przyspieszenia X przy przyjmowanym zakresie akcelerometru (wynoszącym 2g) mieści się w przedziale

$$0.78125 \ g = \frac{2500}{4096} \ g \ < \|X\| \ < \ \frac{6000}{4096} \ g \simeq 1.210307 \ g,$$

odczyty uznajemy za poprawne. W przypadku wystąpienia odczytu wykraczającego poza ten zakres, program uznaje akcelerometr za uszkodzony.

5.2.2 Reakcja

Zmienna opisująca poprawność działania akcelerometru zostaje ustawiona na wartość BROKEN=0. W wyniku tego kolejne wykonania głównej pętli programu nie uwzględniają już odczytywania wartości wskazywanych przez akcelerometr. Wprawdzie uniemożliwia to dalsze sterowanie przy pomocy akcelerometru (przynajmniej do czasu ponownego uruchomienia urządzenia), aczkolwiek nadal możliwe jest granie w Procesję przy pomocy joysticka.

5.3 Uszkodzenie joysticka

Uszkodzenie manipulatora drążkowego może spowodować odczytywanie wskazań, które nie zmieniają się lub zmieniają się w sposób całkowicie losowy. W naszej analizie skupiliśmy się na pierwszym przypadku, który uznaliśmy za dużo bardziej prawdopodobny. Wystąpienie takiej awarii sprawiłoby, że procesja (niezależnie od życzenia użytkownika i sterowania akcelerometrem) poruszałaby się w jednym kierunku, skutecznie uniemożliwiając zabawe.

5.3.1 Rozpoznanie

W zmiennej *prev_state* przechowywany jest poprzedni odczyt z joysticka. Jeżeli wskazania nie zmieniają się przez ustalony czas (odpowiadający stu wykonaniom pętli), uznajemy, że nastąpiła awaria. Wyjątek od tej reguły stanowi sytuacja, gdy wskazywane jest położenie joysticka w pozycji 0 (nienaciśnietej).

5.3.2 Reakcja

Gdy rozpoznana zostaje awaria urządzenia peryferyjnego manipulatora drążkowego następuje zaprzestanie odczytywania wskazań tegoż manipulatora. Wznowienie odczytu nie następuje – aby grać dalej należy korzystać z akcelerometra. W przypadku gdy chcemy korzystać z joysticka należy zrestartować urządzenie.

5.4 Uszkodzenie wyświetlacza 7segmentowego

Uszkodzenie wyświetlacza siedmiosegmentowego ma jedynie znaczenie kosmetyczne i nie wpływa w żaden sposób na działanie całości programu. W związku z tym nie zużywamy mocy obliczeniowej na sprawdzanie poprawności jego działania ani nie reagujemy na jego ewentualne uszkodzenie.

6 Wykorzystane noty katalogowe, dokumentacja i literatura

Bibliografia

- [1] UM10375 LPC1311/13/42/43 User manual, 21 June 2012, Rev. 5,
- [2] Understanding SAR ADCs: Their Architecture and Comparison with Other ADCs, 02 October 2001, Maxim Integrated Products, Inc.
- [3] LPC1343 ADC programming tutorial, 18 November 2017, Umang Gajera
- [4] PCA9532, 16-bit I2C-bus LED dimmer, 22 August 2016, Rev. 4.1, Product data sheet